

„Korlátozott terjesztésű!”

Érvényességi idő:

az írásbeli vizsga befejezésének
időpontjáig

A minősítő neve: Rauh Edit

A minősítő beosztása: mb. főigazgató-helyettes

M E G O L D Ó L A P

szakmai írásbeli vizsga

Egészségügyi alapmodul

természetgyógyászati képzéshez

2012. november 16.

GYEMSZI ETI

TÁJÉKOZTATÓ az értékelő tanár részére

- A vizsgázók csak a kiosztott feladatlapon dolgozhatnak.
- Tévedés esetén helyes megoldásnak csak a vizsgázó egyértelmű javítása fogadható el.
- A dolgozatban előforduló esetleges hibákat, tévedéseket kérjük, feltűnően jelöljék!
- A feladatlap egységes értékeléséhez használják fel a rendelkezésükre bocsátott megoldási javaslatot!
- Ponthatáron belül a megoldólaptól eltérő, de tartalmában azonos egyéb helyes megoldás is elfogadható a csillaggal (*) jelölt kérdéseknél.
- Tekintettel az írásmód eltérő gyakorlatára, az értékelésnél ne a helyesírást, hanem a tartalmat értékeljék a tanárok!
- A bekeretezett sorszámú kérdések (□) kizáró jellegűek.
Az írásbeli vizsga sikertelenségét jelenti, ha a kizáró jellegű feladatnál a hallgató nem éri el az 51 %-ot.
- Kérjük, hogy minden feladat esetén a maximálisan adható pontszám melletti négyzetbe írja be az elért pontszámot!
- Maximálisan adható pontszám: 100 pont
- Ponthatárok:
 - Megfelelt: 51 - 100 pont
 - Nem felelt meg: 0 - 50 pont

Maximálisan adható
pontszám:

1. **Nevezze meg a vegetatív idegrendszer két fő hatástani részét!** **2 pont**

- *szimpatikus idegrendszer*
- *paraszimpatikus idegrendszer*

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

- 2.* **Határozza meg az antigén fogalmát!** **1 pont**

Azokat az anyagokat, amelyek a szervezetbe jutva az immunrendszer védekezését mozgósítják, antigénnek nevezzük.

3. **Nevezze meg az alábbi betegségeket latinul!** **7 pont**

pikkelysömör: ...*psoriasis*...
tüdőgyulladás: ...*pneumonia*...
magasvérnyomás: ...*hypertonia*...
érelmeszesedés: ...*arteriosclerosis*...
szürkehályog: ...*cataracta*...
cukorbetegség: ...*diabetes mellitus*...
gümőkór: ...*tuberculosis*...

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

4. **Sorolja fel a hasizmok fajtáit!** **4 pont**

- *egyenes hasizom*
- *külső ferde hasizom*
- *belső ferde hasizom*
- *haránt hasizom*

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

5. **Határozza meg az izomműködés élettanával kapcsolatos alábbi fogalmakat!** 2 pont

Küszöbinger:... *az a leggyengébb inger, melyre az izom már összehúzódással válaszol...*

Kontrakció: ...*egy izomrost összehúzódása...*

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

6. **Párosítsa a betegségeket tüneteikkel! Írja a tünetek mellé a hozzájuk tartozó számokat a pontozott vonalra!** 5 pont

Betegségeik:

1. köszvény	4. lúdtalp
2. dongaláb	5. csontvelőgyulladás
3. veleszületett csípőficam	

Tünetek:

Alsó végtagok hosszkülönbsége, ráncasszimetria, később bicegő, kacsázó járás: ...*3*...

Magas láz, fájdalom, mozgásképtelenség, csonthártya alatti tályog, amely áttörve a lágyrészeket sipolyt képez: ...*5*...

Csillapíthatatlan időszakos ízületi fájdalom, gyulladás: ...*1*...

Lógó lábfej, befelé néző talp: ...*2*...

A láb boltozatának ellapulása, a láb terhelhetőségének csökkenése, lábfej, térd, csípő, derékfájdalom: ...*4*...

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

7. **Húzza alá a nagyvérkör ereit az alábbiak közül!** 2 pont

- aorta
- arteria pulmonalis
- vena pulmonalis
- vena cava inferior

(Csak a két /2/ helyes válasz aláhúzása esetén adható pont! Több válasz aláhúzása esetén a megoldás érvénytelen!)

8. Válaszoljon az alábbi kérdésekre!**3 pont**

Hol helyezkedik el a háromhegyű vitorlás billentyű?

A jobb pitvar és a jobb kamra között.

Mi a billentyűk feladata?

A vér egyirányú áramlásának biztosítása.

Milyen izmokból áll a vérerek középső rétege?

Simaizmokból.

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

9.* Nevezzen meg kettő-kettő /2-2/ olyan betegséget illetve állapotot, melyek a vér vegyhatásának megváltozásával járnak! Válaszát írja a megfelelő csoporthoz!**4 pont**

Acidosis (savas):

- *vesebetegség*
- *kiterjedt tüdőbetegségek*
- *cukorbetegség*

Alkalosis (lúgos):

- *nagyfokú hányás*
- *hasmenés*
- *légzésszavarok*

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

10.* Ismertesse a vér szerepét az emberi szervezetben!**2 pont**

Írjon négyet /4/!

- *tápanyaggal látja el a sejteket*
- *oxigént és egyéb anyagokat szállít a sejtekhez (pl. hormonok)*
- *a bomlástermékeket elszállítja a sejtekből*
- *részt vesz a szervezet hőszabályozásában*
- *része az immunvédekezésnek*
- *a szervezet belső környezetének állandóságát biztosítja*

(Helyes válaszonként 0,5-0,5 pont adható!)

11. Sorolja fel a garat szakaszait!

3 pont

- *orri szakasz*
- *száji szakasz*
- *gégei szakasz*

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

12. Határozza meg röviden az alábbi fogalmakat!

2 pont

Vitálkapacitás:

Maximális belégzés után a maximális kilégzett levegő... mennyisége: 4-4,5l

Reziduális levegő:

Teljes kilégzés után a tüdőben maradt levegő mennyisége...

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

13. Párosítsa a betegségeket illetve állapotokat a rájuk jellemző kóros légzési formákkal! Írja a sorszám mellé a pontozott vonalra a megfelelő betűjelet!

3 pont

1. hyperglykaemiás coma
2. tüdőödéma
3. idegrendszeri károsodás

- A. dyspnoe
- B. Cheyne-Stokes-légzés
- C. Kussmaul-légzés

1.- ...*C*...; 2.- ...*A*...; 3.- ...*B*...

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

14. **Húzza alá az emésztőrendszerre vonatkozó helyes megállapításokat!** **3 pont**

- a nyelőcső izmos falú szerv
- a nyelőcső a garat és gyomor mellett helyezkedik el
- a nyálmirigyek külső elválasztású mirigyek
- a nyelőcső feladata a tápanyagok felszívása és továbbítása
- a nyelés reflexfolyamat
- a felnőtt ember teljes fogazata 34 fogból áll
- a garatot nyálkahártya béleli
- a nyelvnek csak az íz érzésben van szerepe
- a nyálelválasztás reflexfolyamat
- a nyál szénhidrátbontó enzimeket tartalmaz (ptialin, maltáz)

(Csak a hat /6/ helyes válasz aláhúzása fogadható el! Több válasz aláhúzása esetén a megoldás érvénytelen!)

15. **Indokolja meg röviden, miért nem bontja a zsírokat a gyomorban lévő lipáz enzim!** **2 pont**

A gyomorban savas a vegyhatás, a lipáz pedig csak lúgos közegben fejti ki hatását.

- 16.* **Soroljon fel a gyomorfekély lehetséges szövődményei közül hármat /3/!** **3 pont**

- *vérzés*
- *átfúródás (perforáció)*
- *gyomor daganat*
- *pylorusszűkület (stenosis pylori)*

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

17. **Válaszoljon az alábbi, a szervezet vízháztartásával kapcsolatos kérdésekre!** **2 pont**

A szervezet hány százaléka víz?
...60-70%-a...

A szervezet víztartalmának hány százaléka található sejten belül?
... 50%...

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

18. **Húzza alá a felsorolásból az emésztőrendszer középső szakaszának részeit!** **2 pont**

- végbél
- csípóbél
- szájüreg
- gyomor
- patkóbél
- vastagbél
- nyelőcső
- éhbél
- garat

(Helyes válaszonként 0,5-0,5 pont adható!)

19. **Válaszoljon röviden az alábbi kérdésekre!** **3 pont**

Hol termelődik az erythropoetin?

...vesékben...

Tartalmaz-e élettanilag a végleges vizelet urobilinogént?

...tartalmaz...

Tartalmaz-e élettanilag a végleges vizelet bilirubint?

...nem tartalmaz...

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

20. **Párosítsa a megadott betegségekhez tüneteiket! Írja a megfelelő betegségek mellé a jellemző tüneteinek sorszámát a pontozott vonalra!** **3 pont**

1. éles fájdalom a deréktájon
2. szemhéj-, arc-, kéz ödéma
3. magas vérnyomás
4. gyakori fájdalmas vizelés
5. a fájdalom a comb belső oldalára, illetve a herékbe, vagy a nagyajkakba sugárzik
6. a vizeletben fehérje jelenhet meg

Vesekövesség: *...1, 4, 5...*

Glomerulonephritis acuta: *...2, 3, 6...*

(Helyes válaszonként 0,5-0,5 pont adható!)

21. **Csoportosítsa a vizelet mennyiségének zavarait az alábbiak szerint!** **4 pont**

Írja a számokat a pontozott vonalra megfelelő elnevezéshez!

Oliguria: ...1, 4, 6...

Polyuria: ...2, 3, 5, 7, 8...

1. csökkent folyadékbevitel
2. cukorbetegség
3. ödémák kiürülése
4. hányás, hasmenés
5. diabetes insipidus
6. ödéma képződése
7. vízajtó adása
8. fokozott folyadékbevitel

(Helyes válaszonként 0,5-0,5 pont adható!)

22. **Ismertesse az elsődleges és a másodlagos nemi jelleg jellemzőit!** **2 pont**

Elsődleges nemi jelleg:

...a nemi szervek határozzák meg, eszerint férfi és női nemi jelleget különböztetünk meg...

Másodlagos nemi jelleg:

...a nemi érés (pubertás) során alakul ki a nemi mirigyek által termelt hormonok hatására (mély hang, férfias alkat, szőrzet, emlők fejlődése)...

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

23. **Válaszoljon röviden az alábbi kérdésekre!** **2 pont**

Mi a herezacskó szerepe?

- a herék működéséhez szükséges, a test hőmérsékleténél alacsonyabb hőmérséklet biztosítása

Mi a széles méhszalag feladata?

- a méhet és a petefészket rögzíti

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

24.* Soroljon fel a női meddőség okai közül hármat /3/! 3 pont

- *nemi szervek fejletlensége, fejlődési rendellenessége*
- *nemi szervek, főleg a méhkiirt gyulladással elzáródása*
- *endokrin kórképek*
- *anyagcsere betegségek*

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

25. Válaszoljon röviden az alábbi kérdésekre! 3 pont

Mely belső elválasztású mirigy termeli a calcitonint?

- *pajzsmirigy*

Hogy nevezzük a csecsemőmirigy hormonját?

- *thymosin*

Hol termelődik a glukagon?

- *a hasnyálmirigyben*

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

26.* Jellemezze a felsorolt hormonokat!
Töltse ki az alábbi táblázatot! 5 pont

A hormon neve	A hormon hatása Írjon egyet-egyed/1-1/!
STH	<i>növekedést, fehérjeszintézist fokozza</i>
ADH	<i>a vese tubulusaiban a vízvisszaszívást szabályozza</i>
FSH/nő	<i>megindítja a tüszőérést</i>
FSH/férfi	<i>fokozza a spermatogenezist</i>
tiroxin	<i>fokozza az anyagcserét, szabályozza a szöveti oxidációt</i>

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

27.* Sorolja fel a Basedow-kór (hyperthyreosis) tüneteit! Írjon hatot /6/! **3 pont**

- *kidülledt szemek*
- *szapora szívverés*
- *jó étvágy melletti fogyás*
- *hasmenés*
- *magas vérnyomás*
- *állandó hőemelkedés*
- *izgatottság (tenyér-talp verejtékezés)*

(Helyes válaszonként 0,5-0,5 pont adható!)

28. Sorolja fel az utóagy részeit magyarul! **3 pont**

- *nyúltvelő*
- *híd*
- *kisagy*

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

29.* Határozza meg a szinapszis feladatát! **1 pont**

Itt történik az ingerület átadása egyik idegsejtről a másikra az ingerületátvivő anyagok (neurotranszmitterek) segítségével.

30. Húzza alá a koponyaűri nyomásfokozódás tüneteit! **2 pont**

- csillapíthatatlan fejfájás
- láz
- sugárhányás
- látási zavarok
- csillapíthatatlan köhögés
- szédülés

(Csak a négy /4/ helyes válasz aláhúzása esetén adható pont! Több válasz aláhúzása esetén a megoldás érénytelen!)

31. Ismertesse az agyhártyagyulladás (meningitis) lehetséges okait, tüneteit!

2 pont

Okai: Írjon kettőt /2/!

- *baktériumok okozta fertőzés*
- *vírusok okozta fertőzés*
- *gombák okozta fertőzés*
- *paraziták okozta fertőzés*

Tünetei: Írjon kettőt /2/!

- *heves fejfájás, fény-zaj kerülés*
- *magas láz*
- *zavart tudat*
- *aluszékenység*
- *hányás*
- *„vadászkutyafekvés”*

(Helyes válaszonként 0,5-0,5 pont adható!)

32. Húzza alá a felsorolásból a szem részeit!

2 pont

- szemgolyó
- szemtengely
- szemmozgató izmok
- a szem védőkészülékei
- szemcsatorna
- könnykészülék

(Csak a négy /4/ helyes válasz aláhúzása esetén adható pont! Több válasz aláhúzása esetén a megoldás érvénytelen!)

33. Ismertesse az üvegtest feladatát!

1 pont

...Az üvegtest feladata a szem állandó alakjának biztosítása...

34.* Ismertesse az emlőgyulladás (mastitis) okát, tüneteit! 3 pont

Oka:

- *gennykeltő baktériumok jutnak be az emlőbe (szoptatós anyák)*

Tünetei: Írjon ötöt /5/!

- *fájdalmas emlő*

- *emlőduzzanat*

- *bőrpír*

- *lokális bőremelegség*

- *láz*

- *hidegrázás*

(Helyes válaszonként 0,5-0,5 pont adható!)

35.* Ismertesse a légzés-és keringésmegállás lehetséges okait! 3 pont

Légzésmegállás lehetséges okai (Írjon hármat /3/!):

- *légutak elzáródása*

- *légköri levegő összetételének megváltozása*

- *légzőközpont bénulás*

- *mellkasfal összenyomatása*

Keringésmegállás lehetséges okai (Írjon hármat /3/!):

- *szívmegállás*

- *kamraremegés*

- *nagyfokú, gyors vérvesztés*

- *súlyos traumás agysérülés*

- *anaphylaxia*

(Helyes válaszonként 0,5-0,5 pont adható!)

36.* Soroljon fel olyan eseteket, amikor nincs remény az újraélesztésre! Írjon hármat /3/! 3 pont

- *élettel összeegyeztethetetlen sérülések esetében*

- *gyógyíthatatlan betegség, ill. hosszas haldoklás után beállt halál esetén*

- *a halál biztos jeleinek megjelenése esetén: hullafoltok, hullamerevség, bomlás jelei*

- *bizonyítottan hosszú oxigénhiányos állapot esetén*

(Helyes válaszonként 1-1pont adható!)